

1 Korantien

¹ Pól, ban yini yua ke wan tua Jesu Kiristu tondo, ke li nua U Tienu buama, yeni n naataano Sosteni, ² Ti diani li tili ne, ki ba teni U Tienu nitaanli yaali n ye Korenta, bani yaaba n baa mi yedñanma Jesu Kiristu yeli po, ke bi gagdi ba ke ban tua niñanba, yeni yaaba n li taagi ti Diedo Jesu Kiristu yeli hali ban ye naani kuli, bi Diedo yeni ti yua. ³ Ti Báa U Tienu yeni ti Diedo Jesu Kiristu n puni yi mi yedñanma yeni mi yanduanma ! ⁴ N jaandi n Tienu yognu kuli, i po, kaa cedi yeni wan tieni i po ya ñanbli Jesu Kiristu yeli po. ⁵ Kelima wani ya po, i baa ya ñalmani n yabi, ki nua mi maama yeni mi banma, ⁶ Ban tieni Kiristu po ya kasiedi fiigi bonñanla i siiga, ke i kubi yeni i mōni ke li paa. ⁷ Mōla, i ji ki luo yenpaabu bá kuli, yinba yaaba n guu ti Diedo Jesu Kiristu dōgdima. ⁸ O ba pugni yi u paalu, ke bi kan fidi ki jalgi yi hali ti Diedo Jesu Kiristu n ba cua ya daali. ⁹ U Tienu tie tin dugi yua ya po, wani yua n yini yi ke yin ñodi o bijua yeni li papienli. ¹⁰ N naataani, n miadi yi, ki paandi yi pala, ti Diedo Jesu Kiristu po, ke yin ya taa ñōbu, ki da pia paadma i siiga, ama yin ya taa yantiayenli yeni maalyenma. ¹¹ Kelima, n naataani, n gbadi ke Kolowe niba maadi ke a kōnkōna ye i siiga. ¹² N bua yedi ke i siiga yuakuli maadi maama ne: “Mini n tie Pól yua yo! Ke mini, Apolosi yua! Ke mini Sefasi yua! Ke mini Kiristu yua! ¹³ Kiristu ji paadi paadi yo

oo? Bi kpaa Pɔl i, i po, li daɔɔɔɔɔɔli po oo? Bii, bi batise yi Pɔl yeli po i? ¹⁴ N jaandi U Tienu yeni min ki batise bá niyendo yi siiga, lan ñani kirisipusi yeni Gayiwusi yaa ka. ¹⁵ lani yaa ka, bi bi ba yedi ke bi batise yi n ya yeli po i. ¹⁶ N go batise Sitefanasi diegu nni yaaba; lan ñani lankani, n ji ki tama ke n batise nitiano. ¹⁷ Kiristu ki soni nni ke min ya batise bi niba ka, ama ke min ya wangi o laabaalɔamo, Li naa go tie ke min ya wangi yeni mi yanfomaama ka, ke Kiristu daɔɔɔɔɔɔli n da tua fanma. ¹⁸ Kelima li daɔɔɔɔɔɔli maawangma tie yanluomaama i, yaaba n bodi po; ama tinba yaaba n baa mi faabma po, mi tie U Tienu paaciamu i. ¹⁹ Li go diani ki yedi ne: “N ba buoni bi yanfodanba yanfuoma, ki biani bi nunfandanba nunfanbu. ²⁰ O yanfodaano ye le? o gbanbando ye le? Ti jamaano ne ñoniadaano ye le? U Tienu ki cedi ke ɔanduna yanfuoma kpandi gaadma aa? ²¹ Kelima, nani ɔanduna yeni o yanfuocema ki bandi U Tienu yeni U Tienu yanfuoma, li tua U Tienu po yanbuama i, ke wan faabi yaaba n dugi o po yeni mi gaadmaama. ²² Jufinba buali yaalidgu bona po, ke binilanba lingi mi yanfuoma. ²³ Tinba ti wangi ban kpaa ya Kiristu li daɔɔɔɔɔɔli po i; li tie janjanma jufinba po, ki tie gaadma bi nilanba po. ²⁴ Ama, ban gagdi ki yini yaaba ya po, ban tie jufinba bii nilanba aa, li tie bi po U Tienu paaciamu yeni U Tienu yanfuoma i. ²⁵ Kelima U Tienu gaadma pia mi yanfuoma ki cie bi nisaalba, ke U Tienu tadingu pia u paalu ki cie bi nisaalba. ²⁶ N naataani, yin

ya bani ke yinba yaaba ke bi gagdi ki yini i siiga, ti gbannandi yanfodanba ki yabi, u paaciamu danba ki yabi, bi nalmندانba mo ki yabi. ²⁷ Ama U Tienu taa nanduna yanluoma bona i, ki tulni bi yanfodanba, ki taa nanduna tadingu bona, ki tulni u paaciamu danba. ²⁸ U Tienu lugdi ya bona n ki pia mayuli nanduna nni, yeni bi niba n fali yaali, ke laa pia fuoma, ki fanbi ban nua yaali ke li pia mayuli. ²⁹ O tieni lani, ke nisaalo n da kpiagdi o yuli U Tienu kani. ³⁰ Wani ya po i, ke i fo Jesu Kiristu nni, wani yua n tua ti po yanfuoma, teginma, gagdijanma yeni daafaabma, ³¹ Nani lan diani ki maadi maama: “Yua n kpiagdi o yuli, wan kpiagi o yuli O Diedo nni.

Diangbenga 2

¹ N kpiiba, min den gedi i kani ki ba dogdi U Tienu nasiili ki waani yeni, n dee kubi mi mabanma bii mi yanfuoma ka ki muandi yi. ² Kelima min den ye yi siiga yeni, ki jagi ki jagi ki cuo ke Jesu Kristo babá yaaa ka, min ki bani libá ki ba maadi li po, Jesu Kristo yua ke bi den kpaa o li dapɔnɔnli po yaa ka. ³ N den cua yi kani ki tie nani yiamó yeni, ki jawaani pia nni, ke n jegli paaa. ⁴ N dee pia mi mabanma leni mi yanfuoma ka, ki tundi i tundi, ki go muandi n laabaali, ama n maama nni leni n tunda nni, Fonjanma n den wangi mi paalu. ⁵ Li den tie yeni ke yin da taa dandanli ki teni o nufosaalo yanfuoma ka, ama ki ya dugi U Tienu paalu po. ⁶ Ama leni li kuli, leni mi yanfuoma i ke ti tundi

foŋanma n yen puni bi niba li banma. ¹⁵ Yua n pia U Tienu foŋanma ba fidi ki ya bani bonla kuli ya niima nni, ama obá nan kan fidi ki ya bani u ya niima nni. ¹⁶ Kelima nani lan diani U Tienu tili nni yeni, ŋma bani ti yobdaana maalma, ŋma ba fidi ki teni u i cegli. Tinba wan nan pia Kristo maalma.

Diangbenga 3

¹ N ninjab yen n nipuob, n kan fidi k ya maadi yeni nani jaanditieba yeni, ama nani min gbannanbuama danba yeni, nani yaaba da guani k mali jesu nni yeni. ² N tieni mi naanjanma i, ti nandi ka. Hali yeni mola kuli i da k bobni k dagdi. ³ Kelima i da li tie gbannanbuadanba i lani ya po i, ke li nunponli yeni a kɔnkɔna da bii ki ye i siiga. I ki colni u gbanu i yema nni ii, i ki colni bi niba yikodi yi cenli ni ii? ⁴ Nilo ya yedi: “mini taa Apolosi po i” ne ki tie gbannanbuama yema ka aa? ⁵ ŋma tie Apolosi, ke ŋma tie poli? Yi dugi ya tuonsɔnba po, ke u tienu puogi ba o tuonli. ⁶ N ŋuundi, ke Apolosi jɔgni, ama u tienu n cedi ke li pa. ⁷ Lan wani ii, yua n ŋuundi yeni yua n jɔgni k tie liba kuli. Ama u tienu n cedi ke li pa. ⁸ Mola yua n ŋuundi yeni yua n jɔgni kuli tie yema i, yua kuli ba baa o panpaai nani o tuonli n dagdi maama. ⁹ Kelima ti tie u tienu tuonsɔnlai. I tie u tienu gɔgdigu, u tienu tagma. ¹⁰ Nani u tienu n puni nni o ŋalbalga yeni. N bili li fiagli nani tanmaaciamo yeni N bili li fiagli ke toa n maa ki tuani. Ama yua n ba maa ki tuani n ya cegi. ¹¹ Kelima oba kuli kan fidi ke

maa fiagtianli ke li kandi ban bili yaali, lani n tie jesu kiristo. ¹² Mɔla, yaa n maa fiagli po yeni wula yoo, muadi yoo? ¹³ U yensiinu ba dogdi ki maani o tuonli n dagdi maama. Kelima o mu ba bigni o ku waani yua kuli tuonli n dagdi maama. ¹⁴ O nilo n maa yaali ya mɔni ki ciadi, o bo baa o panpaai. ¹⁵ Ama li ya juu (sia) oba la fala waamu, ama bi ba faabi'o u mu po ¹⁶ I bani ki tie u tienu yekaanu, ke u tienu fuoma ye i niinni? ¹⁷ Nilo ya biidi u tienu yekaanu, u tienu ba biani'o. Kelima u tienu yekaanu tie kaan n̄anmu i nani yimba yeni. ¹⁸ Nilo n da bondi o yuli. Nilo ya maali ke o tie yanfodaano ti jamaano ne, wan go tu a gaado, yeni, o baa pia mi yanfuoma. ¹⁹ Kelima ki tinga nni yanfuoma tie u tienu po gaadma i. Kelima bi diani: “o gaadma yaalidi o yanfodaano. ²⁰ Yaali n pugdi u tienu bani ki bi yanfodaama yantiana tie bonyuyuodi i “ ²¹ Lanwani i, li ji ki buali japaadi bi niba po. Kelima yinba n yeni buoli kuli. ²² Lan tie Pɔli ii, Apɔlɔsi ii, bii Sefasi, li n̄andunli, mi yema aa, bii mi kuuma, m ɔlane ya bona bii ya bona n ba yuandi ki, lan kuli, yinba n yeni. ²³ Kiristo n yeni yi mɔ, ke kristo mɔ tie U Tienu

Diangbenga 4

¹ Lanwani i, bi nua ti ke ti tie Kiristu naacenba, U Tienu n̄ gagdi ki lugdi yaaba ke ban ya wangi o banma yaama n duagi ² Bi nan ki buali bontoli yaaba n wangi mi yeduagikaama ki kandi li papienli yeni ti dudugdi. ³ Mini ya po, li ki maadi nni libá kuli yeni yin jia n buudi bii bi bujiaba n̄ jia n buudi. Mini n bá mo kan bu n buudi

kelima n naa pia biidi bá kuli. ⁴ Ama lani ka kuni nni i moni, yua n ba jia n buudi n tie O Diedo i. ⁵ Lanyapo i, li ki buali ke yin jia buudi bá kuli, ke u yogu dá ki pundi, guudi mani hali O Diedo cuama, wani n ba tieni mi yenyenma ki dogdi yaali n duagi li biigli nni kuli, ki ba dogdi yaali n wuo bi niba pala nni kuli. Lanyogu i, ke U Tienu ba teni yuakuli wan dagdi yeni ya kpiagdi. ⁶ N naataani, yinba ya po i, ke n taa mini yeni Apolosi yema nannanli, ki bua waani yi, ke yin togdi ti yema, ki da tieni ki pendi yaali n diani ki bili, ke i siiga, nilo n da kpiagdi yendo, ki fali o lielo. ⁷ Kelima nma n cedi ke a ki taa yeni a lieba? A pia be ke laa nani U Tienu kani? To, li ya tie ke U Tienu n puni a, be n cedi ke a kpiagdi a yuli nani nja baa li U Tienu kani ka yeni i? ⁸ Mola i guo, mola i ji tie nalmandanba i, bá ke tii ye i kani, i cili ki ji diedi u kaanu. U tienu n todi yin diedi u kaanu, ti mo n ti fidi ki diedi yeni yi! ⁹ Kelima, li naani ke U Tienu cedi ke timba bi tondba n juodi bi niba kuli ya siiga, li tie nani ti buudi jia ki cuo ti ke li buali ke tin kpe yeni i. Kelima bi nani ki sieni ti asala siiga nni, bi niba yeni malekinba siiga nni. ¹⁰ Kiristu po cedi ke ti tie gaada, ama, yinba, i pia li miali Kiristu nni, ki tie yanfuodanba; tinba tadi, ke yinba tie paatieba. Bi kpiagdi yi yela, ki nan fali tinba! ¹¹ Hali yeni mola kuli, mi koma, u nuunu, yeni mi mubima n bua kpa ti. bi cagni ti, ki wangi ti fala; ke ti waa, tii bani tin caa naani. ¹² Ti tuuni yeni ti nui, ki cogi, bi sugdi ti, ke ti kpiagdi U Tienu; bi cagni ti, ke ti tuo ki gaani. ¹³ Bi ya

tabi ti ku totabgu, ti yen jiini mi yama ki maadi yeni li padingli; ti ji tie nani nanduna baadi yeni, nani bi niba ní yie ki luni yaali hali yeni mola. ¹⁴ Mii diani yi ne kuli ki bua min kuani yi i fee ka, ama n diani yi nani n bibuadkaamu yeni. ¹⁵ Kelima i ya ti pia Kiristu tundkaaba tuda piiga, lani naa wangi ke i pia Baaanba ke bi yabi ka, kelima mini n todi yeni o laabaalamo, ki cedi ke i mali Kiristu nni. ¹⁶ Lanwani i, n mia yi ke yin ya togdi n yema. ¹⁷ Lanyapo, n soni Timote i kani, wani yua n tie n bibuadga, ke o dudugdi yabi O Diedo po; wani n ba tiadi yi min pia ya sanbila Kiristu po, yeni mi tundi maama ti jaandiedi nni, kaankuli. ¹⁸ Nitianba i siiga nni gbie yeni ti japaadi nani n ji kan cua i kani yeni. ¹⁹ Ama, li ya tie O Diedo yanbuama, li ji kan waagi, n ba cua i kini, ki bandi yaabi n fiindi ti japaadi paaciamu, li ki tie bi maama ka. ²⁰ Kelima U Tienu diema ki tie maama ka, ama paaciamu i. ²¹ I bua be? Min cua i kani yeni balju bii yeni mi buama yeni mi yandingma i?

Diangbenga 5

¹ N gbia ke bi maadi i maama ki tua ke mi conconma ye i siiga ke lan ya conconma buolu ki ye bá bi nilanba kani; mi yabdi hali ke i siiga, yendo dua yeni a baa denpua. ² I yabdi ti japaadi! yii tuo ki biidi i pala li tuonbiadi po, ki ba beli ki nani i siiga yua n tieni lan ya tuonjogindi ! ³ Bá ke n fagi yeni yi ti gbannandi po, n nan ye i siiga yeni n yantiali. N jia ti buudi ki cuo yua n soni lan ya cancagindi nani n ye i siiga yeni. ⁴ Ti

Diedo Jesu Kiristu yeli po, yinba yeni n yantiali n taani ki ye yeni ti Diedo Jesu Kiristu Paaciamu, ⁵ Li buali ke yin cedi ke setaani n biani lan ya nilo gbannandi, o naano n fidi ki baa u faabu ti Diedo Jesu n ba cua ya daali. ⁶ I kpiagdi i yula fanma i, yii bani ke li dabinli waamu ne ba fiini ti bugdi kuli ii? ⁷ yin buoni mani li dabinkpeli, yeni, i ba tua bugpaandi, nani yin ki pia dabinli yeni, kelima bi padi Kiristu ti paak pabiga o. ⁸ Lanwani i, tin jaani mi jaanma lan da tie yeni li dabinkpeli, ki da tie i janbi yeni mi biadma dabinli, ama yeni ya kpanu n ki pia dabinli lani n tie li papienli yeni i momoni. ⁹ N diani yi li tili, ke yin da pia donligu yeni yaaba n tie mi conconma, ¹⁰ mii maadi nanduna nni concona kuli ka, bii bi fafagdanba yeni a suuda, lani yaa ka yeni yaaba n nua i buli ka; li ya bi tie yeni i, li bi buali ke yin na nanduna nni i. ¹¹ Molane, min diani ki waani yi yaali n tie ke yin da cuo donlgu yeni yua tua ke o tie i naataano, ki nan conbi, ki tie fafagdaano, bii ki nua i buli, bii ki tie suudo, lan yaa ka nisugdo, bii daaŋugaado, lan yaa ka yua n buadi jodi dima; yin da taani ki di yeni lan ya nilo. ¹² N ya jia niinpo yaaba buudi, li ba pugni nni be? I kan jia ti buudi yeni i siiga nni yaaba ka aa? ¹³ Yaali n nua niinpo yaaba, U Tienu ba jia bi buudi, yin beli ki nani o nibiado i siiga.

Diangbenga 6

¹ I siiga nni nilo ya baa maama yeni o lielo, o ba yini o bi nilanba kani ti buudi ki kan gedi bi

nimonba kani ii? ² I ki bani ki bi nimonba ba jia ti buudi yeni nanduna aa? ³ I ki bani ki ti ba jia ti buudi yeni malekinba aa? Li ba gaa ledi keti kan jia ti buudi yeni mi yema mabidi? ⁴ I ya ba fidi ki jia mi yema maabidi, li tieni ledi i, ke yi ba liidi ki kpaagi li maama ki na yaaba n ki pia mayuli i jaandi ni taanli nni i? ⁵ N maadi yi, li tie i fee i. Nilo ki ye i siiga nni ki ba fidi ki jia maama nilo yeni o naataano siiga nni yeni mi yanfuoma aa? ⁶ Ama nilo n yini o kpiilo ti buudi daano yua ki dugi kani. ⁷ Yaali n moni tie ke konkonli n ji da ye kristo nitaanlinni. Lani tie biginli i po. Li ga ledi ke kan nmali o biidka tubli. Li tien ledi ke janbdi i lieba? ⁸ Li tie ke i tieni mi tudma i kpiilo po ⁹ I bani ke yua n ki tiegi kan di u tienu diema faali ii? Da cengi mani mi tofaama, ti cancangindi, i buli jodma, mi conconma, mi naanmaama ya jaba n dua yeni bii jalieba, ¹⁰ bu subu, mi naanma, li daanugaadli, ku totabgu, yeni jodi. Oba kuli kan di u tienu diema faali. ¹¹ B tianba i siiga nni tie yeni i, bi nuudi i pala ke i ji nani, ki guan ki mangi yeni u tienu. Ti badciamo jesu kristo yeli po yeni u tienu fonanma po. ¹² “ Bi cabi nni buoli kuli” ama li kuli ka tie bonmonli, ki pia mi buama. Bi cabi nn buoli kuli ama n kan tua bonliba kuli yonbo. ¹³ Mi jiema ye ku puogu po, ke ku puogu mo ye mi jiema po. Ama u tienu ba biani lan ya bona kuli. Ama u gbann ki ye mi conconma cagindi po ka, ama ti yonbdaano po. O tuonsonlo ba lingi bonli kuli u gbanu po. ¹⁴ U tienu bu faadi ti diedo yeni tinba o paa ciamu po. ¹⁵ I ke bani ke i gbanu ti(u tienu) kristo gbannandi

ii? N ba taa kristo gbannandi ki taani yeni li poconconli ii? Lani n̄ da tieni! ¹⁶ I ke bani ke yua n taani yeni conconli tua gbannanyendi yeni ooo? Mani lan diani maama “bani bilie kuli taani gbannanyengu” ¹⁷ Ama yua n taani yeni o diedo ba taani ki tua yeni o yantiayenli. Yin fangi i yula yeni mi concomma cancangindi. Ya tuonbiidi n sieni ke nilo ba tieni km taabi o gbanu, ama mi concomma cancangindi tie ya tuonbiidi n taabi o gbanu i. ¹⁸ Sani mani ya bontitiedi ke n̄ani, ya tuonbiidi n sieni kuli jogni ti gbanu i. I ke bani ke mi concomma biidi ti gbanu i. ¹⁹ I ki bani ke i gbanu tie u tienu foŋanma yekaanu uu? Yaama n ye i niinni. Yin gaa yaama u tienu kani. Yeni, l ji ki yeni i yuli ii? ²⁰ Kelima bi cōdi, ki daa yi. Ama yin taa l gbanu ki kpiagi u tienu yeli.

Diangbenga 7

¹ Mɔlane yaal n nua ya bona po k dian ne, li n̄an yen nul n da nagn pua. ² Ama m buam po, ja kul ba pia o pua, k pua kuli pia o calo ³ O ja ba ten o pua yaal n taanb k b ye yen lieb, o pua n mɔ da bel o calo yaal k'o mia'og kuli, ⁴ o pua k pia yiko o gbannand po, k li ya k tie o calo ka, yen mɔ'i ko ja k pia yiko o gbannand po k li ya k tie o pua yaa ka ⁵ Da yied man yen yin taan i lieb m buam sanu n k li ya k tie ki taan k kal k cuo yanjagl, yeni ki b n̄anb k ya jaand, k n̄anb k kɔbn i lieb, yeni k sitaan kan fid k bign ni. ⁶ N maadi li bona nan cegl yeni, l k tie yen yikod kan, n miad k nil kul ⁷ n ya tie nan min yeni. Nil kul pia ya paabu ko gaa u tienu kani, l paabu ye

jiag jiag ⁸ Yinb yab k pia puob yen a pakuana, n maadi k l njan i po, i ba ye li yinyienun nan min yen ⁹ ama, b ya kan fid k cuo b ba, li bual k ban kuan lieb, klma l ba su b po yen ban kuan lieb k da sien k ye m buam fala n ¹⁰ Mólane n tien ni ya yiko ne yinb yab kuan lieb, min ka, ama u tienu. Pua kan sied k n̄aa o calo, ¹¹ ama o ya tienl, o ji kan kun ja tian, o ba ye oba, lan ya ka wan guan k mangi yen o calo, ja m̄o kan bel o denpua ¹² Ama yaal n sien kul u tienu n maad, k fid k nil yua pia pua yua k jaand n tien m̄ondl k da bel l pua, k ya ye yen'o, ¹³ li tie yeni ya pua kuni ya ja k jaandi, k li ja bo sun k wan kuan li pua, o pua yen m̄o k pia ya yiko ko b bel l ja ¹⁴ Klma o pua jaandi tod li ja ko fuo t n̄andn, o pua yua k ban k'u tienu ye fuo ti n̄andn k dugn o ja jaandi po, lan ya ka, i bid kan ya fo ti n̄andn, ama mólane b fuo ti n̄andn ¹⁵ Ama li ya tu k yua k ban u tienu sied, n̄aogu wan ya caa, li sanu n ni, o ja bii o pua ji k colm o puoni. U tienu yi'ti k tin ya fuo laafiaa n. ¹⁶ k dugn o pua, a k bani naan kani ba fie a calo, bii fin o ja naan ka b gaa a denpua miali ¹⁷ Yua kul n ya fuo u tienu n bo tag'o k wan ya fuo nand, u tienu n yin yua kul o tuonln, ne tie n yikod ti jaanddieln. ¹⁸ Yinb yab kul k̄ond ya yognu k'u tienu bo yin nii? da kpaan man yin n̄an bii yin piin i k̄ond bam ka, yua k'u tienu yin'o ko k k̄pel k ban'o bual ban k̄ond'o? li k tie niinl ye ban k̄ond'o. ¹⁹ yaal n tie bonmonli k tie ti k̄ondi ka, ama yaal n n̄anb k m̄on tie ti colnd u tienu n̄omaamn ²⁰ N ninjab, n nipuob, lan tie ya tuonli kul, k t suan, tin sien k ya ceg

k l paa. ²¹ I bo tie yonbi ya yognu k u tienu bo yini nii? li bo pia'i o yanpudgu? ama i ya b fid k yal iba, kagn man, ²² ya nilo k u tienu yin'o k o bo tie yonbg, li daan'o n yal oba u tienu po, li tie yeni yua n yal oba, ya yognu k u tienu yin'o ko dindanl yab, o ji yi tie jesu yonbo'i. ²³ B den daa'i yen ya daagu n pa, lan, da tie man b nib yonbi. ²⁴ Yua kul n sien k ya fuo u tienu maamn nan ya yognu k u tienu yin'o k o dindanl yab yen. ²⁵ Yinb yab sien k k ban jab, n pia yiko ba kul k l tie i yal yonbidaan nungn, ama ya du man i lieb po yen ti tienu po. ²⁶ Li ya po, yen ya fala(cicagm) mab'i kul, l njan yen k yin ya ye i ba'i. ²⁷ I lol njasiiil yen pua k nua li puobianli sanun ni? da kpaan man k yin wad i pala. I lol njasiiil yen pua, bii i ye yanli? da kpaan man yin tien puobianli. ²⁸ Ama li ya tie ki tien puobianli, yin da tie biid. Yab n kuan liebi, fala yen a maba boncianli yi gbadb ya yognu k b ye yen liebi, n bua yin kua li maba n. ²⁹ N maadi ne, n ninjab yen n nipuob: o yogu k yabi, molane, yab pia puob n ya ye nan b ya bo k pia yen. ³⁰ Yinb ya buud, tien man nan i k pia ninsiid yen, yinb yab ye li pamanlin n, yinb yab tie nimɔnb, yinb yab daa bona kuli, ya tiend man nan ya danb k pia lba yen, ³¹ Yinb yab n kpend yeni li nandunli, i bontitied n ya naan nan yab k pia nuad li nandunl yen, klma, li nandunli ji caa o juodma. ³² N bua k yalnba yal tie cicagbuol kuln, yua k kuan pua bii k kun ja, yi tug oba k cab t yonbdaano, k mangi yonbidaan pali, ³³ Ama yua tien puobianli, yi tug oba k cabi nanduna ne bona, kpaan wan mangi o pua pali,

³⁴ Yua k kuan pua bii k ban ja, tug oba k cabi u tienu tuona, o kpaan wan ya njan o gbannand yen o nalg kuli, li tie yeni mo ya pua k kun ja po mo, o yi tug oba k cabi nanduna ne bona, k kpaan mangi o calo pali. ³⁵ N maad ne, k lan fid k tod'i, k da baad yen jeje i po, ama lan ya mon i po u tienu sanun k gbanñagl n da kua'i. ³⁶ Ama, ya daan'o mali ko k njanb k kub o pua k dugn o buakaal yabd yen wan tien o puobianli nan wan bo sun maama, ³⁷ L k tie bonbiil, ama o kal k jag ko kan tien puobianli k mabl ba kul k ye o po, ko b fid k cuo oba, l baa tie bonjanl yen o ya k kuan'o. ³⁸ Li tie yeni k wan kuan o pua, o kub k njan, li tie yen mo yua k kuan pua po, o njanb k kub k l njan boncianli. ³⁹ Opua njanb k kub o calo ya yognu k b da fuo, ama o calo ya tua yua k ye (yua kpe), o b fid k guan k kun ja tian, ama li kul ne u tienu sanun ni, ⁴⁰ N, n ya po, o ba ye li pamanli nan wan ye maam. N maadi ne k go sien k ban k n gbie u tienu fuonjanmi.

Diangbenga 8

¹ Mola po, tin maadi mani t padinandi maama. Tin ban yaali “t bani, ki yua kuli bani li niman nni. ² Mi banma daano waangi oba i, ama yua pia mi buama liba daano. Nilo ya yedi k o bani, ama wan ya bani k o da ki bani ki gbeni. ³ Ama yua bua u tienu, u tienu mo bani wani. ⁴ Yaali ntie ti padnandi ya nmanma, t bani ki padli ki tie pu, k u tienu mo tie yendi'o. ⁵ Kelima a bona boncianli ye polu po yeni tinga nni ke bi niba yiil u tienu, ke li goa tie momoma ki dugini boncianli

ya po u tienu buoli yabi. ⁶ Ama t ya po u tienu tie yendo o, jesu kristo, yua ya po i ke bonli kuli ye, ke ti moa pia i miani, ⁷ Yeni li kuli ne boncianli ki bani ki tie yeni, bonciali bo maani ti padinandi nmanma hali yeni molane. Bani ki se ke li paa yeni, bi goa jogini bi maalima nni. ⁸ Mi jiema ka bu todi'ti ke tin nanbi ke nagini u tienu, li jiema ki pugidi ti liba kuli, ti ya din goga, li go kan wadi'ti bonli. ⁹ Nanbi ki diidi mani, ke da cedi ke yin yal iba po n cedi ke yuan k nanbi ki sie te da baa. ¹⁰ Ki dugini, nilo ya la'na ka kaa ki di o tingbandiegun nni, li kan paani o mo ya pali wan di ii? ¹¹ Nan yedi ka pia mi banma po ba te cedi ki yua da ki paagi wan bia, lani n tie a ninja yua ki jesu bo kpe o po yeni. ¹²⁻¹³ A ya biidi a naataani ke goa biid bi pala, a biidi jesu n yeni. Lani cedi mi jiema po ya ba cedi nilo n ba ti biidin nni, n kan di lan jiema k da tua tantudli n naataanu po.

Diangbenga 9

¹ Mii ye min bua maama ka? N k tie tondka kaa? Mii la ti diedo jesu? I ki tie n tiig luana kaa n diedo tuonli sanu nni? ² N ya ke tie tondkaa bi niba kani, n go ki tie i moa ya kani? K dugini yinma n tie n tondika tuonli siedanba ti diedo kani. ³ Yaabi n nua ke suli yeni, min ba bualiba yaal n ne: ⁴ Tii pia u sanu tin je k go nuu? ⁵ Tii pia sanu yali kje tin kuani pua t jaandi lielo bonpuogaa nani t tondika liebi, nani Sefa yeni ii? ⁶ Bii min yeni Barnabas bebe k dagidi yeni tin da suani tuonli ki pugidi ii? ⁷ U la sije n ba

suani k k gaani paogu? Bii ŋma ba ŋu gi tiiga k kan mua li luanli i? Bii u naakpaali ki dagidi yeni wan ñu o nee biima i? ⁸ Min jiin yaali ne tie o nufosaali bama yaa? Li maama ki ye ti yikod n nnii? ⁹ Kelima li diani Moyis yiko tilin nni ki yedi: “a kan loli o nua yua n ko kpaabu ñobu “. ¹⁰ O bua wan maadi o nua yua ke ti bani ne yaa? Li ki tie o nufosaalo po ka ko maadi ii? Li tie mɔni, li diani ti ya po yo, kelima yua ko u kpaabu kuli, ko yeni li dandanli, ke yua yendi mɔ goa guu o paogu mɔ i. ¹¹ Ti ya buli mi tañumn nni bon bulkaali, li pia tagli yeni tin yendi tinga ne po ñuad yaa? ¹² Nu tɔba ya pia yiko i po lan buali maama, tin ka bao ŋam k yeni ii? k ba di i ñuadi i? Ama tinba, t tuo li kuli, ke k bua tin tua tantudli jesu labamanli po. ¹³ I bani ke yabi n suani li jaandidielin ni gaani bi paogu lan kani bii? ¹⁴ Utienu mɔno yedi, ke yabi n muandi o laabaali kuli, baa gaa li ñuadi. ¹⁵ Ama, min, n ke buali paogu po, n goa ke da ya tili ne ke yedi ke n ba buali paogu ka, n ya kpe mɔno li cie yeni min buoni n kpiagidi. ¹⁶ K dugini, li sua ke n muandi u ntienu laabamanli maama, la ke tie ke n bua n waani n yuli ka, yubonli n po n ke muandi li laabamanli. ¹⁷ N ya suani yeni n pali kuli, n je li ñuadi, ama n ya suani lan buali maama, li nan tie n tuonli ke bi bilin nni. ¹⁸ To, n ñuadi ji tie be yo? Li tie ke min muandi faala i li laabamanli, ke da buali paogu po. ¹⁹ Lan ya po, mii go pia maama yeni nilo, n ji tie yua kuli ya naaciemo i, lani tie min fidi ke ŋmagidi bi kuli ke ban bandi u tienu. ²⁰ Juifnba nunga nni, n tie juif ke fidi

ke ŋmagidi juifnba ke ban bandi u tienu. Yabi n suani yeni ti yikodi, n mõo tienu nba nani n mõo suani yeni ti yikodi yeni ke nan ki suani yeni ti yikodi, lan fidi min ŋmagidi boncianla ke guani yenbi u tienu sanu nni. ²¹ Yabi n suani yeni ti yikodi mõo n tienu b ba nani yabi ke suani yeni ti yikodi yeni, ama jesu ya yikodin, ki fidi ke baa yeni yabi ke bani u tienu ban bandi'o. ²² Mii den pia tuonli yeni yabi n ke pia mi tuama yeni, ke fidi ke ba yeni yabi n den ke pia tuama yeni ban bandi u tienu. ²³ N tienu bonli kuli ke lan fidi ko laabamanli n da biidi. Mola wani n ba fidi ki di li ñuadi. ²⁴ I kie bani ke bi niba ya bigini li naataali(li nasanli) yua kuli tiini, ama ko yendi n ba paadi? ²⁵ Li naataali daano bigindi oba yo ke gu li daali, ban gba ke ban gaa ya paogu yeni nan ke pia min pendima, ama, tinba wani, tin ke bani ke beli yaali tie, ya miali ke pia gbenma ya fegligi. ²⁶ Lan wani ii, mii gba pama ka. ²⁷ Ama n ye niini n gbanu i wan tua yonbo, lan fidi min da todi toba, ke ji luo n yaali.

Diangbenga 10

¹ N buakaaba, bandi mani ke o twalgbangu n bo legni ti yanjanba po ki bi fidi ki puodi o kpencianmu. ² Moyis n bo wuli'b li mõoɓni yeni li ŋunlni. ³ K bi jeni ke gõo ñuni bi jaandikaaba jiema. ⁴ Kelima bi ñuni li tangbaogun ñuma, ke li tangbaogu n den tie bi jesu. ⁵ Ama u tienu pali den ki mangi toba po, ke bi kpe ki bili i tinkuongan, ⁶ Mola, li bona tie binbigu ti pok lan fidi ke tin da pia ti gbannandi buama nani bani

yeni. ⁷ Da tiendi mani nan yabi ki jaandi yeni, i diani po li maadi ki bi niba, di, ki ñu, ki jelni yeni ti gbannandi buama. ⁸ Ki tiendi mi conconma boncianli, yeni ki nib trubaam kpenl li po. ⁹ Da bigindi mani jesu, li po i ki wee den juni ki kpa boncianla. ¹⁰ Da somni mani ki bulnbulni nani mi kuuma maleki n kpa yabi yeni. ¹¹ Li bona ba ki bua waani'ti binbigu, ke goa diani ki bili yua ba mali ñanduna juog yogu. ¹² Li ya po, yua mali ko ñani ki gbeni n ya cegi ki ji da ba, ¹³ Biginli kan ji cua'i ke li ya ki tie bi niba bigina ka, ama ti yonbidaano se ki li paa, o kan ñaa ke lan cie i paalu, o ba luodi ya ganli ki ba sedi ki guudi. ¹⁴ Li ya po, n buakaaba, sani mani ya bontitiedi n paadi'ti yeni u tienu. ¹⁵ N maadi nani bi nimonba yeni, yeni, yi ba fidi ki mali m maama ne po. ¹⁶ Ya dama ke ti yi yadi mi yedinanma yeni ki tie jesu som ka aa? ya kpanu ke ti yi bogidi yeni, k tie jesu gbannandi ka aa? ¹⁷ Kelima kpanu yenga n ye, ke tinba kuli n taani ki tie li kpanu. ¹⁸ Diidi mani Isahel buolu, bani ka dini li jaandbinbindli po jiema aa? ¹⁹ N ba tienb ledi? padili ki tie pu? ki buali jiema tie padijiema. ²⁰ Ama n maadi, bi paditieba pada tie sitaan yaali, u tienu yaali ka, n bo ki bua'i yeni sitaan. ²¹ I kan fidi ki di yeni u tienu ke bia di yeni sitaani, i kan fidi ki ya bua canbanba bonblie, ²² Bii t bua bigini u tienu uu? ti pala pa ki pundi lani kani ii? ²³ Li kuli cabi ama li kuli ki pia ñuadi, "li kuli cabi ama li kuli ki ñani" ²⁴ Oba n da kpaani o yuli po ñuadi, ama ya ñuadi n tie o liebi yaali. ²⁵ I ba fidi ki je jiekuaadikaali kuli, ke da tiendi buali. ²⁶ Kelima

ɲanduna tie u tienu yaali, yaali n ye kuli mo tie o yaali. ²⁷ Yua ki bani u tienu ya yin'a, k a tuo ki jeni, ɲan da buali buali. ²⁸ Ama, nil ya maadi," ne tie padijiema" da di mani ki dugini ban waani ki bani niiman nni yeni ya po. ²⁹ N ke maadi i yanjagli ka, ama i lielo yanjagli po. Be tieni o tiani ya po n cedi m la li mabili? ³⁰ Li ya sua k n jaandi ki di, be ba cua yeni li mabili n po i? ³¹ Mola po, yin di bii yin ñu yooo, ya tiendi mani li kuli ki kpiagidi u tienu yeli. ³² Da biidi mani jufnba, greknba bii u tienu jaandidieli. ³³ Nani min bua ke min mangi yua kuli pali bonli kulin, ke k kpaani n yuli po ñuadi ka ama boncianli yali ke min fidi ki faabiba.

Diangbenga 11

¹ I togd man n nan min togd Jesu maam yeni. ² Mɔlane n tien'di balg yen yin tiad n po bonl kuln ni, yen yin tuo k lol o ñobu nan min waan ni maam yeni. ³ N bo bua k yin ya ban mɔlane, jesu n tie pia miali kuli ya canba, yeni ko ja tie o pua canba, k'u tienu tie jesu baa. ⁴ Ya ja kuli jaandi, bii k muandi u tienu maami, k sien ki piig o yuli, o fal o canba'i ⁵ Ama ya pua kuli n jaandi bii ki muandi u tienu maami, k k piig o yuli k coln o canba. ll baa tie yeni o ya bo kuo bii k ceb o yudi, ⁶ klma, li ya tie k pua k piig o yuli, o ba kuo o yudi. li ya mab ya pua yen wan ceb bii k kuo o yudi, wan ba li cabli k yiln o yuli. ⁷ Klma, ja kan fidi k wuoni o yuli, k dugn o tie u tienu ninnangu yen o kpiagdi. Ama o pua tie o ja ya kpiagdi. ⁸ K dugn o ja k ñani o pua tagmn

ka, ama o pua n ñani o ja kani. ⁹ B k tag o ja o pua po ka, ama o pua tag o ja po. ¹⁰ L po n cedi ko pua ba pia ti yudandi nananli o yul po. K dugn malek nba po ¹¹ Li ya po, u tienu nungn, o pua kan yendi oba o ja kani, li tie yeni k'o ja mɔ kan yendi oba o pua kani. ¹² ñan o pua n tie o ja gbannand, k'o ja mɔ fuo k dugni o pua po. K bonli kuli ñaa u tienu kani. ¹³ Bu man i ba, li cab k pua n jaandi u tienu k k yil cabli? ¹⁴ Li pandunli k wang'ti k ja yud ya fag k pend l tie fee o po'i? ¹⁵ Ama pua yudi ya fag k pendi, li tie o po yudandi, k dugn o yud n tie o yicabl. ¹⁶ Ama li ya tie k nil bua pugñ bonli li maam po, t k pia san tianu, ba yeni ya jaanddienna n tie u tienu yali ¹⁷ O tunda n ni, n k fuondi, klma ya yognu kuli ki taan, l k tie yaal n ñan po ka ama yaal n bia po. ¹⁸ K dugn boncincinli, n gbad k'i ya taan i lieb jaanddieln, m bogdma yi ye i siiga n, n gaa k tie mɔni. ¹⁹ K biyiekaabi ye i siiga n ni, yab n tuo yen i mɔni n baa ban li niba ²⁰ Ya yognu kuli ki taan liebi, i k dii u tienu jiema ka. ²¹ Ya yognu k dii, yua kuli yi dii (je) o yul po jiema yo, k fidi k yab n sien n dii, m kom pia yenb, k tianb tulni yen l daaguoli. ²² I k pia den yal ki ba dii(je) k bia ñu? I laa u tienu jaanddieli yeni yab k pia bonli yaaa? N b fid k fuondi, n kan pagi lpo. ²³ Klma yaal k n maadi ne, n gaa li paabu u tienu kani. Ya ñiagu mɔno k b kuad jesu, o tugi kpanu ²⁴ k tien balgi k gben, k jend k maad “ne tie n gbannand k cab i po, ya tiendi man yeni k ya tian n po ²⁵ Yeni ko tugi m daam mɔ k maadi: “m daam ne tie boncelu (naataanpanl) m sɔmn,

ya tian man n po ya yognu kuli ki ñu'g.” ²⁶ Ya yognu kuli ki ba je n gbannand k ñu m daam ne, i ba guani (muandi) jesu kuuma yen o guanma. ²⁷ Li ya po, k je bii k ñu ya daami ka k dagd yenli, li tie bonbiili jesu gbannand yen o somn. ²⁸ Yua kul n mia sugl o biid po'o, k fid k gaa o salg ñang. ²⁹ Klma yua n gaa o salg k k dagd yenl, kpaan o yul po buudi. ³⁰ L po n ced k b nib boncianli i siign ne k pia laafiaa, k cagn, k tianb kpenli. ³¹ Ama, ti ya mia sugl ti biid po, b kan te bu'ti. ³² Ama, ya yognu kuli k'u tienu bun'ti, k t colm'o, yeni k o kan bian'ti yeni l ñandunli. ³³ Li ya po n ninjab, n nipuob, ya yognu ki nagn o salg ñang kani, mond man k tien m maagbadm i siign. ³⁴ Yua k kom kub'o, wan je o den po, k yin te da taag k bilg buud i po, ya bona sien kul k dian n ne, n bu ñmagd l kul li ya tie k n pund kuli.

Diangbenga 12

¹ N naataani, yaali n nua U Tienu Foñanma paabu, n ki bua ke i ye yanbonma nni. ² I bani ke yin den tie nilanba, i den cedi ke bi dia yi, ke i ñua ya buli n ki maadi, nani ban den tundi yi maama. ³ Lanyapo i, ke n kadi ki maadi yi, ke obá ki ye, ki maadi U Tienu Foñanma yeli po, ki ba yedi: “Sola Jesu!” Ama obá kan fidi ki yedi: “Jesu tie O Diedo! “li nan ya ki tie U Tienu Foñanma yeli po yaa ka. ⁴ Bu paabu buoli yabi, ama foñanyenma baba i; ⁵ I tuoncagbuoli yabi, ama O Diedo yendo baba i; ⁶ I tuonbuoli yabi, ama tienyendu baba n tuuni lan ya tuona kuli

tikuli po. ⁷ Yuakuli baa mi foŋanma paabu, ke bu tie todli li nitaanli kuli po. ⁸ Lanwani i, yendo ba fidi ki baa Foŋanma paabu, ke bu tie yanfuoma, o tiano mo n̄ baa paabu, ke bu tie maabanma, ama foŋanyenma baba ya paabu i. ⁹ nitiano mo ba fidi ki baa ti dudugdi ya paabu, ke bu ñani foŋanyenma yeni kani, nit̄a mo n̄ baa ku tebgu ya paabu, ama foŋanyanma liga i. ¹⁰ One ba fidi ki baa yaalidgu tuona paabu, nit̄a mo n̄ baa U Tieniu sawalpuama paabu; o tiano mo n̄ baa ya paabu n ba todi o, wan fidi ki gagdi mi foŋanma yeni ya cicili n sieni; nitiano mo ba fidi ki baa ki ya maadi i maabuoli, tiano mo n̄ fidi ki ya s̄gindi i maabuoli. ¹¹ Foŋanyenma yeni liga n tuuni lan ya tuona kuli, ki puuni yuakuli nani wan bua maama. ¹² Kelima nani u gbanu n̄ tie yendu, ki nan pia ti gbannandi boncianla yeni, nani u gbanu gbannandi kuli, hali tin d̄a maama kuli, taani ki tie gbanyendu baba, Kiristu mo tie yeni i. ¹³ Bi batise tikuli foŋanyenma baba yeli po i, ki ti taani ki tie gbanyendu, ti tie Juufi yo oo, Gileki bii nilanba yoo, yonbi bii (die n bá niba) bulcinba yo oo; tikuli ñuni foŋanyenma baba ya kani i. ¹⁴ Lanwani i, u gbanu ki tie gbannanyengu baba ka, ama ya gbannandi buoli n yabi. ¹⁵ li taali ya bi yedi: “Min ki tie nuu yeni, mii ye u gbanu nni” lani ya po ba fidi ki cedi lan da ye u gbanu nni ii? ¹⁶ Li tubli ba fidi ki yedi: “Mii tie nunbu ka, lani ya po mii ji taa yeni u gbanu” lanyapo li ji kan ye taa yeni u gbanu uu? ¹⁷ U gbanu kuli ya bi tie nunbu, u bi ba tieni ledi, ki ya gbia mi maama; bii u bi ya tie nunbu, u bi ba tieni ledi, ki ya nubni

u nuulu. ¹⁸ Mɔlane, U tienu bili gbannangu kuli u gbanu nni wan bua maama. ¹⁹ Ti gbannandi kuli ya bi taani ki tie gbannanyengu, u gbanu bi baa ye le i? ²⁰ Lanwani i, Mɔlane ti gbannandi yabi, ama gbanyendu baba i ²¹ Bu nunbu kan fidi ki maadi u nuu: “Mii pia a buama”; nani li yuli n kan fidi ki maadi a taana: “Mii bua i maama”. ²² Ama ya gbannandi n naani ke ti tadi ki cie yeni, tini mo n pia mi buama u gbanu po. ²³ Lanwani i, tin maali ke ya gbannandi n ki dagdi yeni jilma yeni, ti fangi tini i, ti njanbi ki wuondi ti fee gbannandi ki cie ya gbannandi n sieni. ²⁴ Ama ya gbannandi n ki tie fee yaadi, li ki buali tin wuoni ti. U Tienu bili ki tugni gbannangu kuli ki bua ke yaadi n ki dagdi yeni jilma yeni n baa jilma. ²⁵ Lan fidi ke paadma n da ye u gbanu nni, ama ke ti gbannandi n ya todi tiyadi. ²⁶ Gbannanyengu ya koni, ti gbannandi kuli taani gu ki koni i; gbannanyengu ya baa ti kpiagdi, ti gbannandi kuli mangdi bi pala yeni gu. ²⁷ I tie Kiristu gbanu i, ki tie o gbannandi, yuakuli o yuli po. ²⁸ U Tienu cili ki kaani o nitaanli nni bi tondiba i, mi liema bi sawalpuaba, mi taama yiko gbanbanda (tundkaaba), li puoli po, yaaba n tie yaalidgu bona ye, ke yaaba n tebi a yiema ye; bi todkaaba mo ye, bi gobdikaaba mo ye, ke yaaba n maadi i maabuoli mo ye. ²⁹ Bi kuli tie tondiba yo oo? Bi kuli tie sawalpuaba yo oo? Bi kuli tie tundkaaba y o oo? ³⁰ Bi kuli pia yaalidgu tuona paabu uu? Bi kuli pia bi yianba tebma paabu uu? Bi kuli fidi ki maadi i maabuoli ii? Bi kuli ba fidi ki sognu i maabuoli

ii? ³¹ Lanwani i, yin ya bua ya paabu n ɲani ki cie. N go ba waani yi ya sanu n ɲani ki cie.

Diangbenga 13

¹ Bá n ya maadi bi niba maabuoli kuli yeni malekinba maabuoli kuli, ama ki naa pia buama, n tie nani ya longa ke bi pua ki pendi, bii ya kudi ke bi pua ke ti tie ku fuugu yeni. ² N ya bi pia mi sawalpuama paabu bii yaalidgu bona paabu lani yaa ka mi banma paabu; n ya bi pia ya dudugdi n ba fidi ki yugdi a juana, n ya ki pia mi buama, mii tie pu ³ N ya bi teni n ɲalmani kuli ke bi todi ki dini a luoda, n ya bi cabi ke bi juu n gbanu, n ya ki pia mi buama, min tieni yaali kuli tie fanma i. ⁴ Mi buama tie juuli i, mi gbie yeni mi ɲanma; mi buama ki pia nanga; mi buama ki pia yuongu; maa go pia japaadi mo. ⁵ Maa tie libá, ke li tie bondima, maa lingi mi yuli po ñuadi, maa fiindi pali, maa kpaagi bonbiigu mo. ⁶ Maa mangdi mi pali yeni janbi, ama mi mangdi mi pali yeni i momoni sanu. ⁷ Mi pia sugli bonli kuli po, mi dugi bonli kuli po, mi daani bonli kuli po, mi tuo ki ga bonli kuli. ⁸ Mi buama ki kpenli hali bada. Sawali puama pia mi juodma, i maabuoli ba gbeni, mi banma ba ti bodi. ⁹ Kelima ti bani jenli i, sawali mo pua jenli i. ¹⁰ Ama yaali n gagdi ki ɲani ya cua, yaali n tie bonjenli ba bodi. ¹¹ Min bo tie biga, n bo maadi nani biga yeni, n bo maali nani biga yeni, n bo wangi n maalma nani biga yeni; min tua nikpelo, yaali n tie bonwaama kuli bodi n kani. ¹² Molane, ti nua bonli kuli nani ki maduubga yeni, ke li nan dá duagi ti po, ama ti

ba ti la ti yaba i nunu n tuogi i yia; Dinne n bani bonjenli, ama n ti ba bandi nani ban bandi nni maama yeni. ¹³ Mola, bona taa n ye: ti dudugdi, li dandanli yeni mi buama; ama yaali n yabi ki cie tie mi buama i.

Diangbenga 14

¹ Ya lingi mani mi buama. ya tuadi mani ania, ki lingi mi fojanma paabu, ama yin njanbi ki lingi mi sawalpuama paabu ki cie. ² Kelima, yua n maadi mi maalanma, ki maadi yeni bi niba ka, ama o maadi yeni U Tienu, kelima niloba ki gbia lanyama, fojanma n cedi ke o maadi yaalidgu bona. ³ Yua n pua sawali wani i, o maadi yeni bi nisaalba i, o tundi ba, ki wangi ba o bona niima nni, ki paandi bi pala, ki songdi bi pala. ⁴ Yua maadi mi maalanma tundi o yuli; yua pua sawali tundi U Tienu nitaanli, ki wangi ba a bona niima nni. ⁵ N bua ke yin ya maadi mi maalanma, ama min bua yaali ki cie, tie ke yin ya pua sawali ki wangi U Tienu maama. Yua n pua sawali cie yua n maadi mi maalanma, li nan yaa tie ke o ba maadi ki yuandi ki sogni, Jesu nitaanli n gbadi niima nni yaa ka. ⁶ N naataani, molane, n ya cua i kani, ki maadi mi maalanma, n baa pia i po be ya mayuli i, n yaa maadi ki dogdi i po bonli, bii ki waani yi banma, lan yaa ka ki pua yi sawali U Tienu maama po bii ki waani yi banma maama yaa ka? ⁷ Ya bona n ki fo, ki nan pia ku fuugu nani ki yelga yeni ku kogdigu yeni, ya tiendi ya fuugu n ki pia gagdima, bi ba tieni ledi, ki bandi ki yelga n piebi yaali, bii ku kogdigu n

pua yaali? ⁸ Bi ya piebi li naatunli, ke laa wangi ke li tie tɔbu po, ŋma ba bobni bu tɔbu po? ⁹ Lan tie maama n yeni yinba mɔno ya po, i ya maadi ke i maama ki gagdi ki ña lan buali maama, bi ba tieni ledi, ki bandi yin maadi yaali? kelima i maadi fanma i. ¹⁰ I maabuoli n yabi ŋanduna nni maama kuli, maabuolu ki ye kaa pia gbadma; ¹¹ N ya ki gbia nilo n maadi ya maama, n baa tie o po nilamo, ke o mo tie n po nilamo. ¹² Li tie yeni, i mo ya po, nani yin lingi foŋanma paabu yeni, lan ya tie Jesu nitaanli tundma po i, ke i lingi ke yin baa bu boncianla. ¹³ Lani n cedi ke yua maadi mi maalanma n ya jaandi, ki baa mi maalanma sɔginma paabu. ¹⁴ Kelima n ya jaandi mi maalanma nni, n pali ye i jaandi nni, ama n yantiali wani naa pugdi libá kuli. ¹⁵ N ji ba tieni ledi i? N baa jaani n pali nni, ama n baa jaandi yeni n yantiali mo; n baa yiini n pali nni, n go baa yiini yeni n yantiali mo. ¹⁶ Lani yaa ka, a ya jaandi U Tienu a pali nni, li ba tieni ledi i, yua ye li nitaanli nni ki nan ki bani bonli n ga Ami! a jaandi po, kelima o nan ki bani ŋan maadi yaali. ¹⁷ ŋan tie ya jaandi mɔni boncianla, ama a lielo ki gbia niima nni. ¹⁸ N jaandi U Tienu yeni min maadi mi maalanma ki cie i kuli; ¹⁹ Ama li nitaanli nni, n ya maadi maama mu yeni n yantiali, ke mi pia mi bundma, bi jaantieba po, mi cie maalanma tuda piiga. ²⁰ N naataani, da maali mani nani i tie bila yeni; ama, yaali n bia po, yin ya tie bila; ama i maalma nni yin ya tie ya niba n cegdi. ²¹ Li diani yiko tili nni, ki yedi: “N ba sɔni maabuoltɔma niba, ki cedi bi

nilanba ñona n yaadi ki maadi yeni n buolu, ama, yeni lani kuli, bi naa cengi n maama,” O Diedo n maadi yaali n yeni. ²² Lanyapo, i maabuoli tie maalma i, ki nan ki nua bi dugkaaba po, ki nua yaaba n ki dugi po. U Tienu maama sawalpuama wani tie maalma ki naa nua yaaba n ki dugi po, ama ki nua yaaba n dugi po. ²³ Lanwani i, Jesu nitaanli nni, bikuli ya maadi mi maalanma, bi nilanba yeni yaaba n da ki dugi Jesu po ya kua bi siiga, bi kan yedi ke bi tie gaada ka aa? ²⁴ Ama bi kuli ya pua sawali, ki wangi U Tienu maama, nilamo bii yua n ki dugi Jesu po ya kua bi siiga, bi ba sia o pali, lani yaa ka bi ba waani o yaali n tie o tuonbiadi, ²⁵ Yaali n tie n̄asiili ki wuo o pali nni ba pibdi, hali wan baa ki labni, ki pugi U Tienu, ki kpaandi ki maadi ke U Tienu ye i siiga. ²⁶ N naataani, ti ji ba tieni ledi i? I ya taani ki ba jaani, bi niba i siiga nni pia i yani ii, maawangkaama aa, bondogdikaali ii, maalanma aa, maasoginkaama aa, yuakuli n̄ todi ke lan tundi li nitaanli. ²⁷ Yaaba n maadi mi maalanma ya ye, ki pundi bilie, bitaa, bii ki cie; bikuli n̄ maadi ki tii, nitiano n̄ ya ye ki sogn̄i ban maadi yaali. ²⁸ Yua ba sogn̄i yaa ye, ban ya n̄mini, ke yuakuli n̄ ya maadi o bá nni yeni U Tienu. ²⁹ Yaali nua bi sawalpuaba po, li buali ke bilie bii bitaa n̄ maadi, ke yaaba n sieni n̄ kpaagi ki bandi bi sawali niima nni. ³⁰ Yaaba n kaa ki cengi yeni, yendo ya la dogdima, yua n bi maadi n̄ suoni. ³¹ Kelima i kuli ba fidi ki pua sawali yendo yendo, lan todi ke i kuli n̄ baa mi bangma, ke i kuli n̄ baa mi tundma, ki paagi i pala. ³² Bi sawalpuaba n

die mi sawalpuama foŋanma. ³³ Kelima U Tienu ki tie ŋmadli ya tienu ka, ama mi yanduanma Tienu. Nani bi nigagdinanba nitaanli nni yeni, ³⁴ Bi puoba ní ya ŋmini li nitaanli nni, kelima baa pia sanu yeni ban maadi; ama ban ya cɔlni nani yiko ní bili maama. ³⁵ Bi ya bua bangma yaali ya po, ban buali bi ciaba denpo; kelima li tie kualí i, ke pua ní ga maama Jesu nitaanli nni. ³⁶ U Tienu maama ñani i denpo yo oo? Bii mi jiiidi ki cua yinba baba ya kani yo oo? ³⁷ Nilo ya maali ke o tie sawalpualo, bii o ya tama ke U Tienu foŋanma ye o niinni, wan ya bani ke min diani i po yaali ne tie O Diedo maabilkaama i, ³⁸ Ya nilo n yie, ki fali ma, yin ŋa o. ³⁹ Lanwani i, n naataani, yin ya lingi mi sawalpuama paabu, ki da pani ke ban maadi maalanma. ⁴⁰ Ama ke bonli kuli ní ya cuoni lan buali maama yeni mi sigdima, ke ŋmadli ki ye.

Diangbenga 15

¹ N baà naataani n bua min tiad'i u Tienu laabaali yua ke i bo gaa ki ta i dandanli ki tieni ki tieni liennyeni ² Li laabaali n ba cedi yi bàà ti candandi. Li ya sua ke li ŋanbi diani nani mi bo muadi maam. Ama li ya tie yeni wani i daadanli tie fam i. ³ min cindi ki luani yaali tie min mo bo gaa yaali. Kirisi kpe t biidi po nani lan bo diani nandi u Tienu tili yeni. ⁴ B bo pii'o ke dana taa daali ke fii bi tinkpiba siiga nni, nani lan bo diani maam u Tienu tili nni ⁵ O bo dogidi ke Cfasi la'o. Ke li guani ke dogidi ke o ŋodikaaba ⁶ yaaba bo ciae niba kobiniin la'o. ⁷ Ke lan po pendi ke o

dɔgidi ke Saaki la'o, ke o todikaaba kuli mɔ la'o. ⁸ kuli po n bo pendi min ji bo juodi n ji bo tie nani nuyuoyuogu yeni. ⁹ N ji bo k dagidi yeni ban yii'n o tondo mɔno. Kelimaa n tieni bi jaantieba niba t tuonbiadi. ¹⁰ Ama u Tieniu ŋalibalgo po n tie min tie yua dinne. Li ŋalibalgo ki tua fam i. Li todi mɔno ke n sɔni ki cie bi kuli. Mini kaa sɔni u Tieniu ŋalibaligo yua ye yen'n yeni n sɔni li tuonli. ¹¹ Li ya tie mini li ya tie bani tin pua ya sawalo nne i mɔ gɔ bo tuo ki gaa lani. ¹² Bi ya muandi ki jesu yiedi bi tinkpiiba siigan nni, li ba tieni ledi i buolun nni yin yedi ke yiedima ki ye tinkpiigun nni bii ke kpienb ki yiedi ii? ¹³ bi tinkpiiba ya ki yiedi, lan wani jesu mɔ den ki yiedi, ¹⁴ Ke li ya tie ke jesu ki yiedi, ti jaandi ki pugidi bonli, ti dandanli ke pia la caa naani bii lan pugidi yaali. ¹⁵ Lani ti tie faogu dam yaa u tienu nungan nni. Ke dugni ti kpaandi kaana kuli ke u tienu yiedi jesu, ¹⁶ ama ko nan ki yiedo, ke ti la ke kpieba ki yiedi, ke bi tinkpiiba ya ki yiedi, jesu mɔ ke fidi ki yiedi. ¹⁷ ke jesu ya ki yiedi, i dandanli kuli tie bo ninnana i, ke sieni ki ye i biidin bii mi tudima nni, ¹⁸ Li gɔ waani ke yaaba n bo dugi Kirisi po o ki kpe yeni wan bia fam i. ¹⁹ Li ya tie ke ti yenma ki tinga ne baba po i ke t dugi Kirisi po. Lanwani t bonli n ŋanbi pia mi niŋima ki cie yua kuli. ²⁰ Kirisi fii bi tinkpiba siiga wani gɔ kpia fii bi tinkpiba siiga nni. ²¹ Lanwani mi kuuma bo cua o nisaalo ya po i. Onisaalo n gɔ cua yeni bi tinkpiba fiima. ²² bi niba kuli kpenli kelima ti tie Adam yabila i, ki bi kuli guani ki la li miali ke dugni jesu po. ²³ Bonli

kuli pia li yognu, jesu gedi ke ba bobni kankaani, ama o te ba guani, li te baa tie tianbi yogu i. ²⁴ ya puoli ke juodima yogu ba cua. Li yogu ke Kirisi ba taa li bali ki nmiani o báa u Tienu. Ki sua paadi bi batieba kuli bi yikodanba kuli yeni yaali n pia u paaalu kuli. ²⁵ Li tie taladi ke wan nmaa yeni o taana ki biani yaaba tie o yibala kuli. ²⁶ O yibalo yua ke o baa juodi ki gbeni o maama tie mi kuuma. ²⁷ Kelimaa o nmaa bi kuli yeni o taaana i. Ama lanwani o teni ke Kirisi die li bonla kuli i. U Tienu wan ji k ye lan kuli nni. ²⁸ Ya yogu ke b baa yedi ke wani ji die bonli kuli, wani yua tie u Tienu bijua mɔ ji baa taa o bá ki maadi ke yua bo cedi ke die li kuli n yaa die'o ke u Tienu n ya tie bonli kulikuli bonla kuli nni. ²⁹ Ke yabi ke bani u tienu ki tie padipadla baa ye ledi? Ke li ya tie yeni mɔni ke tinkpiiba ki yiedi, yabi nwuuli u tienu ñunma wuuli bi le ya po i? ³⁰ Ke tinb, be ya po i ke ti bigidi ti miana yogu kuli? ³¹ N kpiiba li tie mɔnmɔni ke n ye m kuuma nni daali kuli ama laa tie ke n pia li pamancianli t diedo Kirisi kani i yaa maama po ³² Li ya tie ke bi niba n nua a bona nanda baba i. Min bo kɔni yeni t muayandi Efesi dogu nni n bo baa bàà be ya ñuadi lienn. Bi kpienma yaa fii bimtinkpiba siiga nni. Tin je ki go ñu saala t baa kpe. ³³ go bàà li yantiali ki daa tie tuonbiadi. Ki jiini i yula, ke t yenma n ya tiegi. ³⁴ Tin daa tie tuonbiadi kelimaa b toba ki bani u Tienu. Nmaadi ke fei n cuo'bi li po i. ³⁵ o nulo baa t maadi bi tinkpiba baa filedi? B baa guani ki cua yeni be ya gbananbuolu i. ³⁶ Yinba b yanpiidanba ñan buli yaala yaa kpe

li kan fidi pudi. ³⁷ buli yaala yeni yaala baa pa ki do laa naani. Fini yua buli dibinma bii bonli ba bonbinma baba; ³⁸ u Tienu n yi ten'o wan bua ya gbananbuolu. Bonbuoli kuli o yi ten'o ya gbanandi n dagidi yen'o. ³⁹ i T gbanandi kuli ki táá. O nisaalo gbanandi ye t yandi gbannandi ye, a bonyugida gbannandi ye ke jami gbannandi ye. ⁴⁰ po bona ye ke i tinga po mo ya bona ye. U yienu n ñiligi maam yeni o ñmaali n ñiligi maam, yeni a ñmaaabila n ñiligi maam laa táá táá. ⁴¹ ñmaabiyenli ñiligima yeni ñmaabitoli ñiligima k go ki táá. ⁴² Li tie yeni bi kpienma fiima bi tinkpiba siiga nni. Yaali ke b buli baa bedi ke yaali fii bi tinkpiba siiga nni kan bedi. ⁴³ B buli 'ti ke t tadi ama t baa guani fii ki pia u fidu. B bul'o m tadima nni ke o fii bi tinkpiba siiga nni yeni t yudandi. ⁴⁴ B bul'o yeni o nisaalo gbannandi ke o fii bi tinkpiba siiga nni yeni ya gbannandi n pia u Tienu fuoma miali. O nisaalo gbannan ya ye. o ya gbannandi n pia u Tienu fuoma miali. ⁴⁵ Lani n cedi ke li diani ke: o nikpialo Adam tuo ya miala n fo. ⁴⁶ Ama yaali n pia u Tienu fuoma miali k tiebonkpiali kaa. Laa tie tanpoli yua kaa bo kpia ama i tinga nni yua. Ke tanpoli yua yuandi. ⁴⁷ O nikpialo bo ki tinga yua ke o lielo tie tanpoli yua. ⁴⁸ Ki tinga nni yua n tie maama i tinga yaaba mo tie yeni. Tanpoli po yua n tie maama tanpoli yaaba mo tie yeni. ⁴⁹ Nani tin ki tin nananali yeni t mo baa kubi ki tinga nannangu i. T go baa bàà tanpoli yua nannanli. ⁵⁰ N kpiiba min maadi yaali tie ke t gbannandi yeni mi soma kan fidi je u Tienu

diema nni faali. Yaala n baa bedi mo kan fidi je yaali kan fidi bedi faali. ⁵¹ Diidi mani n maadi li bondogidikaali: t kuli kan kpe ama t kuli baa lebidi. ⁵² Li baa tie yenma i nani u nungbangu kabima yeni. li naatuli piebima juoga. ⁵³ kelimaa li naatuli ya piebi yaa yogu ya gbannandi bedi n baa lebidi ya gbannandi k bedi. Yeni li ji baa tie nani u Tienu maama n bo yedi maama yeni. ⁵⁴ Ama yaala n bedi ya t tua yaala k bedi, ke ya gbannandi n baa kpe mo lebidi ki tua yaala kan kpe; Lan yogunu ke ya maama n diani baa tieni ki dudi. Ki paadi m kuuma ki nal'o. ⁵⁵ M kuuma a paalu ye le i? M kuuma a jatiagu ye le i? ⁵⁶ M kuuma jatiagu tie t tuonbiadi ke t tuonbiadi fidu tie yiko i ⁵⁷ Ama ke t jaandi u Tienu yua ten'ti m paadima Yesu Kirisi kani. ⁵⁸ Lanwani n naataanbuadiba, ya se mani kaanyendi ki daa lengidi ki ya tuuni t diedo tuona ke li caa liiga daali kuli. ki ya bani ke t tuona kan bia fam i.

Diangbenga 16

¹ Yaali n tie bi niñanma taanlin, i mo yi jiini, nani min den cabi Galasi jaandidieli yabi maama yeni. ² I siigan nni, yua kuli laadi kuli o da cincinli daali, n bili o palu n dagidi maama, ya paabu ko cuo ko ba teni, ke sua ke ti pundi. ³ N ya ye yeni, n ba diani ya tila ba gedi Jerusalem ke waani i maba, ya niba ke lugdiba, ⁴ li buali ke min gedi min mono, n ba cuoni li cenli. ⁵ N ba togini i kani li ya tu k n pendi Maseduani, ⁶ li ba fidi min tieni yeni dana lie k pundi yeni o fawaogu yogunu, ke fidi ke yin cian nni min

caa naan. ⁷ Mola wani, n ji k bua min ya paa o sanu po ka ke fuondi, ama min tieni yeni dana lie u tienu ya cabi. ⁸ Yeni lan ya kuli n ba ye Efes ke pundi pantekood. ⁹ Kelima o ganciangu luodi n po ke n b kua faala, ke yibalnba yabi. ¹⁰ Timote baadi, ŋaogu mani ke wan yali oba, kelima o suani yeni min u tienu maama sanu nni. ¹¹ Oba n mabnd'o, cianma yeni o laafiaa ke wan pundi, kelima n gu n ninjab boncianli. ¹² Yal n nua n ninja Apolos po, n paani o pali ke wan fidi ke pundi yeni o ninjab i kani, o den ke bobni ke ba cua i kani mɔlane. ¹³ Ya kubi mani i dandanli ke li paa. Ya tie mani jabi, ke paandi i pala. ¹⁴ Yin suani yaali kuli, so mani yeni mi buanma. ¹⁵ N ninjabi, n goa pugidi ke maadi, i bani ke Sitefan diegun yabi n tie tindanba Akayi dogun ke tuadi li ŋaniali u tienu maama muandu nni, ¹⁶ Ya pia mani li coln bi po yeni ya niba tugi bi ba ki cabi u tienu maama muandu po. ¹⁷ N pali mangi yeni Sitefan n ye ti siigan nni, ke mangi Fortinati po, ke mangi Akayikis po, bi mia sugli ke i kuli ke pedi, ¹⁸ Kelima bi songi mini yeni i kuli ya pala, tiadi ke tieni mani li danba balgi. ¹⁹ Asi jaandidied fuondi, Akilas yeni Pisil, yeni ya jaandidiena n ye bi dogun kuli tieni i fuondi ti yonbidaano sanu nni. ²⁰ N ninjab kuli tieni i fuondi, fuondi mani i lieba kuli u tienu ñɔsumanli po. ²¹ Min Pɔl, min mɔno n da'i li tili ne. ²² Nilo ya yedi ke k bua u tienu, yubonli li daano po. Ti diedo ba guani. ²³ Ti yudaano jesu yedinanma n ya ye yen'i. ²⁴ M buama ti yonbidaano jesu n sedi ke guudi. Ami.

Bible Gourmantche
The New Testament in the Gourmantche language of
Togo
Le Nouveau Testament en langue Gourmantche du
Togo

copyright © 2020 Door 43 world-wide mission community

Language: Gourmantche (Gourmanchéma)

Dialect: Gormantche

Translation by: Door 43 world-wide mission community

Contributor: Andrew Rice, Gourmantche, Gux, Parfait, Parfait-Ayanou

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-08-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 14 Aug 2020

1168f00b-eabf-5a7b-9fed-4d2120867558